

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 24 października 2018 r.

RIO – II – 600/33/2018

Pan Stanisław Rożek

Wójt Gminy

Dzwola 168

23 - 304 Dzwola

Szanowny Panie Wójt

W dniach od 21 czerwca do 2 sierpnia 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Dzwola. Protokół kontroli podpisano 31 sierpnia 2018 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze oraz wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Urzędu Gminy:

1.1.1. Wykazanie na koncie 130/JDV – na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz w okresie od 1 stycznia do końca maja 2018 r. – salda niezgodnego z wyciągiem bankowym (o kwotę 488,50 zł) – str: 5-6 i 15 protokołu.

Na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać zapisów na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między księgowością banku, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do

rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.1.2. Dokonywanie – na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” - przypisu należności (z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i współudziału mieszkańców w kosztach montażu kolektorów słonecznych) w wysokości wniesionych wpłat.

Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do tego konta według dłużników (w zakresie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i z tytułu współudziału mieszkańców w kosztach montażu kolektorów słonecznych) – str. 6 - 7, 11-12 protokołu.

Ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na bieżąco przypis należności z tytułu dochodów budżetowych (na podstawie umów, deklaracji), zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) oraz prowadzić do tego konta ewidencję szczegółową według dłużników, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.1.3. Nieujmowanie – na kontach rozrachunkowych – wszystkich zobowiązań – str. 7 protokołu.

Na właściwych kontach rozrachunkowych ujmować wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

1.1.4. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2017 r. – wszystkich kosztów obciążających w tym roku jednostkę (na łączną kwotę 12.271,40 zł) – str. 7 - 8 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.1.5. Przypadki niewskazywania – na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy – daty tej operacji – str. 14 protokołu.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy wskazywać datę tej operacji, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

1.1.6. Niepowiadomienie jednostki – będącej właścicielem składników majątkowych użytkowanych przez gminę – o wynikach spisu z natury – str. 17 protokołu.

O wynikach spisu z natury składników majątkowych, będących własnością innych jednostek, a powierzonych gminie do używania – powiadamiać właściciela tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.7. Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S (rocznym) – nieprawidłowych kwot dochodów otrzymanych (w rozdz. 75621 § 0010 zaniżonych o 48.332 zł i § 0020 zaniżonych o 119,91 zł, w rozdz. 75616 § 0500 zaniżonych o 293 zł, w rozdz. 75801 § 2920 zaniżonych o 395.616 zł, w rozdz. 75601 § 0350 zawyżonych o 45 zł, w rozdz. 75616 § 0360 zawyżonych o 5.180 zł, w rozdz. 75615 § 0500 zawyżonych o 23 zł) oraz niewykazanie w tym sprawozdaniu danych dotyczących dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania duplikatu Karty Dużej Rodziny).

Wykazanie – w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S – dochodów otrzymanych niezgodnych ze sprawozdaniami jednostkowymi (w rozdz. 80148 § 0830 zawyżonych o 1.000 zł) – str. 19 - 20 i 22 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.), w szczególności:

- w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazywać kwoty dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami § 3 ust. 2 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. c, ust. 4 pkt 4 i ust. 5 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia,
- wykazywać dane w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” – w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 6 ust. 4 i 5 cytowanej „Instrukcji...”.

Zbiorcze sprawozdanie Rb-27S, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz

sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

1.2. W zakresie rachunkowości Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli:

- 1.2.1. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 r. – danych dotyczących dochodów związanych z realizacją zadań zleconych ustawami (z tytułu zwrotów wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny) w części należnej gminie oraz niewykazanie dochodów z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych za lata poprzednie oraz odsetek z tego tytułu (w łącznej wysokości 504,79 zł),
Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-28S za 2017 r. – jako zobowiązań kwoty zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat – str. 32 - 35 protokołu.*

W sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej ” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Dane dotyczące dochodów zleconych, wykazywać wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do cytowanego rozporządzenia.

W sprawozdaniu Rb-28S – w kolumnie „Zobowiązania ogółem” wykazywać wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z przepisami § 8 ust. 2 pkt 4 cytowanej „Instrukcji...”.

- 1.2.2. Nieprawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych z lat ubiegłych – str. 33 protokołu.*

Operacje związane ze zwrotem nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe ujmować:

- przypis należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia:
 - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” - należność główna,
 - Ma 750 „Przychody finansowe” - odsetki,

- wpływ zwrotu na rachunek bankowy:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- przekazanie zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy budżetu gminy:
 - Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
- przeksięgowanie zrealizowanych dochodów (na podstawie sprawozdania Rb-27S):
 - Wn 800 „Fundusz jednostki”
 - Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych, kont określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości – str. 38 - 40 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.).

Ustalić stan prawny gruntów wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je należnym podatkiem, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 w związku z art. 3a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.) oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.).

2.1.2. Niesprawdzanie bądź nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji na podatek od nieruchomości oraz informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, o czym świadczy:

- niewyjaśnienie zasadności wykazania w deklaracji ustawowego zwolnienia,
- opodatkowanie gminnych lokali użytkowych oraz nieruchomości oddanych w dzierżawę za nieprawidłowy okres,
- opodatkowanie należących do przedsiębiorców gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” (inne tereny zabudowane) oraz budynków, stawką dla

- gruntów i budynków „pozostałych”, mimo niezebrania dowodów, które uzasadniałyby zastosowanie tych stawek,*
- *nieopodatkowanie niektórych budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
 - *przyjęcie za podstawę opodatkowania dla niektórych budynków ich powierzchni zabudowy,*
 - *opodatkowanie budynków gospodarczych, zwolnionych uchwałą Rady Gminy.*
- Skorygowanie z urzędu deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 r., mimo niezaimplementowania przesłanek, uprawniających organ podatkowy do tej czynności – str. 41, 42, 44 - 58 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Z podatku od nieruchomości zwalniać grunty zajęte wyłącznie na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej oraz grunty zajęte trwale na obozowiska i bazy wypoczynkowe dzieci i młodzieży, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Najemców i dzierżawców mienia komunalnego opodatkowywać podatkiem od nieruchomości za prawidłowy okres, w tym również za okres, gdy posiadają mienie bez tytułu prawnego, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 1 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b powołanej ustawy.

Grunty, oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” oraz budynki będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy,

Jeśli budowle są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej opodatkowywać je podatkiem od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Do podstawy opodatkowania budynków przyjmować ich powierzchnię użytkową, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Budynki gospodarcze położone na użytkach gruntowych, nie stanowiących gospodarstw rolnych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, zwalniać z podatku od nieruchomości, zgodnie z postanowieniami § 1 pkt 2 uchwały Nr X/66/2015 Rady Gminy Dzwola z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Dzwola.

Deklaracje podatkowe korygować wyłącznie w sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, mając na uwadze przepisy art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić – w ramach czynności sprawdzających, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej – zasadność opodatkowania w 2016 r. i latach ubiegłych podatnika wskazanego w protokole kontroli podatkiem od nieruchomości od budowli, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Rozważyć możliwość dokonywania kontroli podatkowych, celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, stosownie do przepisów art. 281 Ordynacji podatkowej.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Niewykazanie – w deklaracji Urzędu Gminy na podatek od nieruchomości na 2017 r. – lokali mieszkalnych (niestanowiących odrębnych nieruchomości), zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 43 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, pamiętając że w przypadku posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, obowiązek podatkowy w tym podatku ciąży na ich właścicielu, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a tej ustawy.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Przyjęcie do obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy nieprawidłowo ustalonej liczby dni niewykorzystanego urlopu, co skutkowało wypłaceniem ekwiwalentu w zaniżonej wysokości – str. 72 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego, w związku z przepisami

art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.).

W roku ustania stosunku pracy, ustalać pracownikowi urlop w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego w tym roku, zgodnie z przepisami art. 155¹ § 1 pkt 1 Kodeksu pracy. Wymiar urlopu dla pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy ustalać proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika, zaokrąglając niepełny dzień urlopu w górę do pełnego dnia, stosownie do przepisów art. 154 § 2 tej ustawy.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. *Niezamieszczanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i dzierżawę na stronie internetowej oraz niezamieszczanie w nich informacji o terminach wnoszenia opłat – str. 101 protokołu.*

Wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i dzierżawę zamieszczać na stronie internetowej Urzędu Gminy, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.) oraz podawać w nich informacje o terminach wnoszenia opłat, stosownie do przepisów art. 35 ust. 2 pkt 9 tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Dzwola